ఇంట గెలవాలి

"చింటూ తొందరగా రా. మళ్ళా నిద్రపోతావు" అరుస్తోంది సుమిత్ర తన బెడ్రూమ్‌లో నుంచి.

"వస్తానుండూ" అంత గట్టిగానూ అరిచి "తాతయ్యా! నిన్న ఒక గోలీ, ఈ రోజు ఒక గోలీ. రెండివ్వాలి నువ్వు" అన్నాడు చింటూ గబగబా ఉప్పు కప్పురంబు పద్యం అప్పగించేసి. తాతయ్య గూట్లో దాచిన రెండు గోలీలు తీసి చింటూ చొక్కా జేబులో వేసాడు. తుర్రుమని తల్లి దగ్గరకు పరుగెత్తాడు చింటూ.

గోలీలు, చాక్లెట్లు, జెమ్సు, పతంగులు... ఇలాంటివెన్నో తాతగారి దగ్గరుంటాయని వాడికి తెలుసు. ఈ మధ్య రాఘవయ్య రిటైరయ్యాడు. ఏం చేయాలీ అని ఎంత ఆలోచించినా దారి కనపబడలేదు. మళ్ళా ఉద్యోగం! అబ్బా బోర్. మరి ఎదురుగా ఇంట్లో నలుగురు చిన్న పిల్లలు, మోయలేని బరువును భుజాన మోస్తూ కనిపించారు. ఉక్కిరిబిక్కిరిగా అన్నం నోట్లోకుక్కి "బస్సు వచ్చేస్తోంది పద" అని నాలుగేళ్ళ పసివాడిని కంగారు పెట్టేస్తున్న తన కోడలు కనిపించింది.

వెంటనే మనసులో ఓ మెరుపు మెరిసింది.

ఈ పిల్లలందరినీ దగ్గర కూచోబెట్టుకుని పద్యాలు, పాటలు, దేశభక్తి గేయాలు నేర్పితే ఎంతో బావుంటుదో? ఈ స్కూళ్ళు మమ్మీ, డాడి నేర్పుతాయి. హాయ్, హలో నేర్పుతాయి. అంతే! అనుకున్నాడు రాఘవయ్య.

తన చిన్నతనం, సెలవుల్లో తాతగారి ఊరు వెళ్ళడం వెంటనే మనసులో మెదిలింది. పదిమంది మనుమలు ఆపెయ్యేరులో కలిసేవారు. ఊరి కరణం తాతగారు. ఇంటి ఎదురుగా చెరువు. చెరువులో తామర పూలు. ఇంట్లో పెద్ద పెరడూ. ఆ పెరటి నిండా పూల మొక్కలు, పాదులు, పొట్లకాయలు, ఆనపకాయలు, బెండకాయలు, చిన్న పందిరిపైన దొండకాయలు... అబ్బా! పిన్ని పిల్లలు, మామయ్య పిల్లలు, పెద్దనాన్నగారి మనుమలు..... ఎంత సందడో! ఆ వేసవి సెలవుల్లో అన్నాలు తిని డాబామీద పక్క వేసుకునేసరికి తాతయ్య వచ్చేవాడు. ఎవరు రేపు సాయంత్రానికల్లా మూడు పద్యాలు అప్పగిస్తే వాళ్ళకి మూడు గోలీలో, లేకపోతే జంతికలో,లేకపోతే అరిసెలో... ఇలా ఏదో వంకని పిల్లలెందరికీ సెలవుల్లో పద్యాలు నేర్పించారు. ఎక్కాలు పైనుఎంచి కిందకి, కిందనుంచి పైకీ అప్పగిస్తే పెన్సిలు, నలభై పేజీల నోట్సుబుక్ ఇచ్చేవాడు. ఆ రోజులేవీ? ఆ బాల్యం ఏదీ? రాఘవయ్య తన రిటైర్‌మెంట్ ఇలా సద్వినియోగం చేయాలనుకున్నాడు.

అయితే,

"ఎంతసేపూ ఉప్పుకప్పురంబు, చెప్పులోని రాయి కాదు నువ్వు నేర్చుకోవాల్సింది. ముందు ఆ సైన్సు పాఠం చదువు" అరుస్తోంది కోడలు చింటూని దగ్గర కూర్చొబెట్టుకుని పుస్తకాలు చూస్తూ.

వినిపిస్తోంది రాఘవయ్యకు.

చేతిలో గోళీలు అటూ ఇటూ తిప్పుతున్నాడు చింటూ. వాడి మనసింకా ఆటమీదే వుంది.

"ఇదిగో నీకే, ఇప్పుడే చెప్తున్నా. ఆదివారం రోజున తప్ప నువ్వు తాతయ్యతో ఆడుకుంటుంటే ఎలా? ఆయనంటే రిటైరై ఇంట్లో కూర్చున్నారు. నువ్వు స్కూలుకి పరుగెత్తవద్దు" పుస్తకాల సంచీ, టిఫిన్ బాక్సూ కొడుకు చేతికిస్తూ అంటోంది. అదీ వినిపిస్తోంది రాఘవయ్యకి. ఎదురుగా గూట్లో గోళీలు, పతంగులు కనిపిస్తున్నాయి. వీధిలో బస్సు ఆగడం, చింటూ పరుగెత్తి బస్సెక్కడం అయిపోయింది.

"అంటే, తను రిటైరయ్యాడు కనుక తనకి టైమ్‌సెన్స్ లేదా? పసివాడు పదినిముషాలు తాత గదిలో కొస్తే కొంప మునిగిపోతుందా? ఛీ... పిచ్చి చదువులూ, వెర్రి పెంపకాలూ" రాఘవయ్య చిరాగ్గా ఆ గదిలో అటూ ఇటూ తిరిగాడు.

ఎన్నో ఏళ్ళుగా అలవాటైన రొటీన్ ఒక్కసారిగా బ్రేక్ చేయడం కష్టమే. అయినా అలవాటు చేసుకోవాలి.

"ఇదిగో రాజ్యం, స్నానానికొస్తున్నా!" అన్నాడు.

అంటే వెంటనే తువ్వాలు స్నానాల గదిలో పెట్టాలి. మంచంమీద పంచె, బనీను సిద్ధంగా వుంచాలి. ఓ పది నిముషాలు పూజ చేసుకుని నాలుగు మెతుకులు తిని బయల్దేరాలి ఆఫీసుకి. అదీ పద్ధతి. ఇప్పుడు...?

"ఉండండి. తొందరేమిటి? చిన్నబ్బాయి తొందరగా యునివర్శిటీకి వెళ్లాలిట. పైగా బుజ్జిదానికి తలంటి స్నానం చేయించాలి. ఇప్పుడు మీకేం తొందర?" అంది వంటింట్లోంచి రాజ్యం.

రాఘవయ్య మాట్లాడకుండా పడక్కుర్చీలో పడుకుని పేపరు తిరగేస్తున్నాడు.

అవును, తనూ రిటైరయ్యాడు. తనకి దేనికీ తొందరలేదు. బస్సు మిస్సవడంలేదు. ఆలస్యానికి అక్షింతలు లేవు. వెరీగుడ్. మధ్యాహ్నం ఒంటగంటకి స్నానం చేస్తాను. అంతే రాఘవయ్య ఆ పడక్కుర్చీలో పడుకోగానే నిద్ర వచ్చేసింది.

ఇంట్లో పనులు చేసుకుంటున్నారు కోడలు, అత్తగారు. ఎదురుగా కిటికీలోంచి ఎండ ముఖాన పడుతుంటే చటుక్కున లేచాడు రాఘవయ్య. గడియారం పదకొండు గంటలు కొట్టింది.

"ఏమిటీ పగటి నిద్ర? ఛీ... ఛీ... రాజ్యం" ఓ కేక పెట్టాడు.

నెమ్మదిగా తడి చేతులు చీరకొంగుకి తుడుచుకుంటూ వచ్చింది ఇల్లాలు.

"నిద్ర పోతుంటే లేపక్కర్లేదా. ఎంతయిందో చూసావా. స్నానం లేదూ, జపంలేదు" అన్నాడు చిరాగ్గా.

"ఏమిటీ గొడవ? టైముతో మీకేం పని?" అంది.

"అంటే?"

"అదే... రిటైరయ్యాకయినా హాయిగా, విశ్రాంతిగా మీరుండి మమ్మల్ని ఉండనీయండి బాబూ" అంది ఆవులిస్తూ.

రాఘవయ్య కోపంగా లేచాడు.

రిటైరయితే?

"మీకేం తొందర? ఆ పసివాడ్ని స్నానం చేయనీయండీ' అంటూ తనని వెనక్కు నెట్టేసి మనువడిని స్నానానికి తోస్తోంది నాయనమ్మ.

"మీ తాతయ్యకు తెలియదు ఇప్పటి హోంవర్కులు అవీ" అంటూ విసుక్కుంటూ కొడుక్కి లెక్కలు చెప్తోంది కోడలు.

"మీరు ఆ పద్యాలు, పాటలు వాడికి నేర్పకండి. వాడు ఇవి నేర్చుకుని అసలు పాఠాలు వదిలేస్తాడు. వాడు ముఖ్యంగా సైన్సు, ఇంగ్లీషు బాగా నేర్చుకోవాలి అంటాడు, నెమ్మదిగా కొడుకు, తన నాలుగేళ్ల కొడుకు చదువు విషయం మాట్లాడి.

అంటే, ఆ పసివాడికి ఏం నేర్పాలి? ఇప్పుడే కంప్యూటర్, చంద్రమండల యాత్ర గురించి నేర్పాలి కాబోలు! సరే... అవును తను రిటైరయ్యాడు! అయితే?

తను పాతకాలపు మనిషిట. ఈ ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూళ్లలో నేర్పే ఘోరమైన చదువు చెప్పడం తనకి రాదుట. అందుకు మనుమడికి హోంవర్క్ చేయించ లేడుట!

ఆహా! ఏమి విచిత్రం?

ఇంట్లో కొడుకో, కోడలో అలా అనుకుంటే పోన్లే వాళ్ళముఖం అనుకుంటాడు. కానీ తన భార్య రాజ్యం కూడా అదే అంటుందేమిటి?

అంటే, రిటైరైనవాడు సర్వసంగ పరిత్యాగిలా ఉండాలా? రాఘవయ్యకి కోపం కట్టలు తెంచుకుంది.

ఇన్ని ఏళ్ళు కష్టపడి సంపాదించి ఈ కుటుంబాన్ని పోషించి, చదువులు చెప్పించి పెళ్లిళ్ళుచేసి... రాఘవయ్యకి వెంటనే నవ్వొచ్చింది.

అంటే, ఎవరికోసం, ఎవర్ని ఉద్ధరించడానికి? అన్నీ నీవే, అన్నీ నీకోసమే చేసుకున్నావు అంటారు!

గడియారం సాయంత్రం ఆరుగంటలు చూపించింది. మనసు చాలా వికలంగా వుంది.

గబగబా డ్రెస్ చేసుకున్నాడు. రెండు వీధుల వెనుక గుడి వుంది. అక్కడికెళ్లి కూచోడం అలవాటయింది ఈ మధ్య రాఘవయ్యకు. గుడిలో ఎక్కువ మంది లేరు. ఆంజనేయస్వామికి మూడు ప్రదక్షిణలు చేసి మెట్లమీద కూచుని ఎవరి కోసమో వెతుకుతున్నాడు రాఘవయ్య. మసక చీకటి పడుతోంది.

బయలుదేరబోతుంటే "వెళ్లిపోతున్నారా?" గొంతు విని వెనక్కి తిరిగాడు.

"ఏమిటీ అదోలా వున్నారు?" అన్నాడు వెంకట్రావు మెట్లమీద కూచుంటూ.

రాఘవయ్య మనసులో మాట దాచుకోదల్చుకో లేదు.

"ఏదో చిన్న ఉద్యోగంలో చేరిపోతే ఇంట్లో అంతా గౌరవంగా చూస్తారనిపిస్తోంది. అబ్బా... రిటైరయ్యాక ఇంట్లో వాళ్ళే పట్టించుకోరెందుకో?" అన్నాడు ధ్వజస్తంభాన్ని చూస్తూ రాఘవయ్య.

వెంకటరావు ఫక్కున నవ్వాడు. రాఘవయ్య చిత్రంగా చూసాడు వెంకట్రవు వైపు.

"ఇంకా ఏం చూసారు మన ఇబ్బందులు?" నవ్వాడు.

"కోడలు ఆఫీసు నుంచి ఫోను చేస్తుంది 'మామగారూ! పిల్లాడికి పాలు కలిపి పట్టేయండి ప్లీజ్. నేను ఆఫీసులో పార్టీకి వుండాలి. రావడం ఆలస్యమవుతుంది అంటుంది."

"మీ ఆవిడ" నసిగాడు రాఘవయ్య.

"ఆవిడ అమెరికాలో కూతురి పురిటికి వెళ్లింది లెండి" అన్నాడు.

వెంకట్రావు కూడా మనసువిప్పి మాట్లాడాలనుకున్నాడు.

"మా ఆవిడ 'మీరు ఉండండి. ఆ కూరలొస్తే కొనండి. బెండకాయలు లేతవి కొనండి. నేను పిన్నిగారితో ఎగ్జిబిషన్‌కి వెళ్లొస్తా" అని చెప్పి రాత్రి పది దాటాక బొమ్మలు, పూసలు, అప్పడాలు కొనుక్కొస్తుంది" అన్నాడు.

రాఘవయ్య సీరియస్‌గా ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

వెంకట్రావు ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు.

ఇద్దరి మనసుల్లో ఒకటే ఆలోచన. ఇంట గెలవాలి?

"ఇదిగో దీనికేదో ఒక ఉపాయం మనమే ఆలోచించాలి. లేకపోతే మనని ఇంటి కాపలాకి వాడుకుంటారు మనవాళ్ళు" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"పైగా 'మీకు తెలియదు. మీరు ఊరుకోండి. మీకు తొందరేముంది? మీరు ఇంట్లో ఉండండి. పాలు పోయించుకోండి. నేను సినిమాకు వెళ్ళివస్తా' అంటుంది ఆవిడ. ఆవిడని చూసి కోడలు. అబ్బెబ్బే, ఆలోచించాల్సిన విషయమే."

వెంకట్రావు, రాఘవయ్య ఆ గుడి మెట్లమీద చాలా సేపు కూర్చుని మాట్లాడుకున్నారు. చాలా పొద్దుపోయింది.

రాఘవయ్య గేటు తీసుకుని లోపలకు వస్తుంటే "ఇంతసేపేమిటి? ఎక్కడికెళ్లారు?" అంది రాజ్యం గుమ్మంలో భర్తకోసం ఎదురుచూస్తూ నిలబడి.

"ఏం నీకు చెప్పాలా? మగాడికి సవాలక్ష పనులుంటాయి. మగాడు తిరక్క చెడ్డాడని..." ఇలా అంటూనే గబగబా లోపలికెళ్ళిపోయాడు.

రాజ్యం నవ్వి ఊరుకుంది.

తెల్లవారింది. రాఘవయ్య పేపరు చూడ్డం అయిపోగానే గబగబా నీళ్ళగదిలోకెళ్లాడు.

"అదేమిటండీ వాడికి స్కూలుకి టైమవుతోంటే మీకేం తొందర?" గది బయటనుండి అంది రాజ్యం.

"మెట్ల దగ్గర రెండు చెంబులు పోసి పంపించండి" రాఘవయ్య గదిలోంచే అరిచాడు.

ఆ రోజునుంచి ఇంట్లో ఎవరికి పనులున్నా ముందు నీళ్ళగదిలోకి వెళ్ళి స్నానం చేయడం, ఇంట్లో ఎన్ని పనులున్నా పదిన్నర అయ్యేసరికి భోజనం చేయడం అలవాటుగా చేయడం మొదలుపెట్టాడు రాఘవయ్య.

"ఈ ఎండలో ఎక్కడి?" అంది భార్య బూట్లు వేసుకుని బయటకు వెడుతున్న భర్తతో.

మాట్లాడకుండా గబగబా బయటకి వెళ్లిపోయాడు రాఘవయ్య. వీధి చివర కిల్లీకొట్టు దగ్గర నుంచున్న వెంకట్రావుతో కలిసి నడుస్తున్నాడు.

స్నేహితులిద్దరూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వెళ్లి థియేటర్ దగ్గర ఆగారు.

"ఎలా వుంది ఇంట్లో?" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"మన ఉపాయం బాగా పనిచేసింది. ముందుగా స్నానం, ముందుగా భోజనం... ఇంట్లో అంతా నాకు ఆలస్యమైపోతోందని, నాకు కోపం వస్తుందని భయపడుతూ చకచకా నాకు కావాల్సినవన్నీ సమకూరుస్తున్నారనుకో" అన్నాడు తృప్తిగా.

"నా విషయం అంతే, మా ఆవిడ అమెరికా నుంచి వచ్చేసింది. ఇవాళ ఇలా వస్తుంటే ఎక్కడికీ అంది మా ఆవిడ. 'నోర్మూసుకో, నీకనవసరం' అన్నా" అని చెప్పి తృప్తిగా నవ్వాడు వెంకట్రావు.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. ఏదో పని పెట్టుకుని బయటకి టైమ్ ప్రకారం వెళ్లిపోతున్న భర్తని చూస్తుంటే ఏమీ అర్థం కావడంలేదు రాజ్యానికి, కోడలు సుమిత్రకి.

ఆ సాయంత్రం అత్తాకోడలు కూడబలుక్కున్నారు. చిన్న కొడుకుతో గుసగుసలు చెప్పింది రాజ్యం.

"తాతయ్యా! ఈ ఇంగ్లీషు హోంవర్క్ చేయించవా" పుస్తకాల సంచీ మోసుకొచ్చాడు చింటూ.

"నాకు టైంలేదు. మీ అమ్మచేత చేయించుకో" అన్నాడు ఫ్యానువంక చూస్తూ రాఘవయ్య.

"అమ్మకి డోకులు, జ్వరం, అందుకే నీచేత చేయించుకోమంది" అన్నాడు చింటూ బిక్కమొహం వేసుకొని.

"నాకు రాదురా ఆ హోంవర్కులు అవీ చేయించడం."

రాఘవయ్య ఈ మాట అనడం ఆలస్యం, లోపల్నుంచి వచ్చింది రాజ్యం.

"ఆ పసివాడికి ఇంక వారంరోజులున్నాయట పరీక్షలు. కాస్త నాలుగక్షరం ముక్కలు చెప్పండి. ఆ సినిమాహాళ్లకి, లైబ్రరీలకి వెళ్లి ఏం కూర్చుంటారు" అంది రాజ్యం నవ్వును చీర కొంగుతో అడ్డం పెట్టి ఆపుతూ.

అంటే? తన ప్రతి అడుగు కనిపెట్టే సిఐడిలను పెట్టిందన్న మాట.

రాఘవయ్యకి కూడా తమాషాగా అనిపించింది. చిన్న కొడుకు తను ఎక్కడికి వెడుతున్నాడో కనిపెడుతున్నాడన్నమాట. ఒకసారి లైబ్రరీలోకి వెడుతుంటే దూరంగా స్కూటర్ ఆపింది వీడేనన్నమాట!

రాఘవయ్య ఆ పసివాడికేసి చూసాడు.

కర్టెన్ వెనక దాగిన కోడలివంక చూసాడు. గుమ్మంలో తన గదిలో కూచున్న భార్యవంక చూసాడు.

నిజమే! రిటైరైపోయి హాయిగా ఇంట్లో మనవలతో, కొడుకు కోడలితో, భార్యతో సంతోషంగా కాలక్షేపం చేయక చిన్నపిల్లాడిలా తన పట్టుదల ఏమిటీ?

"ఒక్క మాట వినండి. అందరికన్నా రోజూ మీరే ముందు స్నానం, ముందు భోజనం ముందు నిద్ర. సరేనా. అన్నీ మీకే ముందు. ఆ లైబ్రరీలో కూర్చుని నిద్ర పోవడం ఏమిటి? మీ బెడ్‌రూమ్‌లో హాయిగా నిద్రపొండి" రాజ్యం కిలకిలా నవ్వింది. కర్టెన్ వెనుక నుంచి కోడలు గలగలా నవ్వింది.

"తాతయ్య! చెప్పు, నాకు టైమయిపోతోంది. ఇంకా బోల్డు హోంవర్కు" చింటూ మాటలకి కళ్లల్లో కదిలిన నీటి పొరని ఆపుకున్నాడు రాఘవయ్య.

వెంకట్రావుని గుమ్మంలో చూసి వెంటనే అన్నాడు "కొద్దిరోజులు ఎక్కడికీ రాలేను. మనవడికి పరీక్షలు.

మా కోడలు నన్ను మళ్లా తాతని చేస్తోంది" రాఘవయ్య ముఖంలో ఆనందం తాండవిస్తోంది.

"ఆమాటే చెప్పడానికొచ్చాను. నేనూ ఇంక రాలేను. మా అమ్మాయి, మనవడు అమెరికా నుంచి వచ్చారు. అచ్చం మనవడు నా పోలికే. ఒక్కసారి వీలు చూసుకుని రండి" వెంకట్రావు గొంతులో సంతోషం మారు మ్రోగింది.

రిటైర్‌మెంట్ ఎంత హాయిగా వుందో అని ఇద్దరూ ఒకే క్షణంలో మనసులో అనుకుంటుంటే "తాతయ్యా! ఈ లెక్క చెప్పు" అంటూ పెన్సిల్ నోట్లో పెట్టుకు పక్కన నిలబడ్డాడు చింటూ.

"షష్టిపూర్తి కథలు" - ఆంధ్రభూమి మాస సచిత్ర నవంబర్ 2000